

SUNĂ CLOPOȚELUL

Toamna este nu numai anotimpul belșugurilor împlinite, al culesului viilor și al însămintărilor pentru piinea anilor viitori. Cum începe septembrie, țara întreagă cunoaște o înfiorare a pregătirilor pentru noul an școlar care urmează să se deschidă.

Este un fel de asemănare între anul agricol și anul școlar. Și unul și celălalt încep toamna. Recolta anului viitor se hotărăște cu o toamnă înainte. Atunci când se pregătește țarina, pentru ca să-și primească sămînța curată, sănătoasă, de soi.

Sămînța învățăturii, a științei și culturii, începe să se rădădească din zilele care urmează și va dura pînă în preajma culegerii grîului de la anul.

Scriam mai sus că o țară întreagă cunoaște înfiorarea pregătirilor pentru noul an școlar. Și nu mă îndoiesc de asta. Pentru că cei aproape 4 milioane de copii și tineri, care învață în școala noastră românească, de la clasa întâia elementară pînă la cei din ultimul an al universităților, unii cu pasiune și nerăbdare, alții cu grijă mai puțină, dar cu sentimentele legate de întîlnirea cu colegii și cu profesorii; milioanele de părinți și rude, zecile de mii de profesori și învățători, toți trăiesc aceste zile febrile, care preced deschiderea anului de școală, clipa cînd va suna din nou clopoțelul. Grijă aceasta au avut-o cu mult înainte încă cei care veghează asupra școlii noastre, începînd de la tovarășii din conducerea Partidului pînă la cei care se ocupă direct de pregătirea condițiilor pentru ca noul an de învățămînt să se deschidă mai frumos și mai bine decît anul trecut. Pentru că și în toamna aceasta au fost terminate, ca și în alți ani, alte două mii de săli de clasă noi. Laboratoarele multor școli și-au îmbogățit și mai mult zestrea de aparate, iar bibliotecile au primit un nou spor de cărți. S-au pregătit pentru a fi împărțite gratuit tuturor elevilor 27 000 000 de exemplare de cărți școlare. În felul acesta începerea anului nou școlar devine pentru țara întreagă un prilej de sărbătoare. O sărbătoare de care ne amintim cu toții noi cei mai în vîrstă. Căci și pentru noi începutul școlii, în fiecare toamnă, era o sărbătoare. Ce-i drept în alte condiții, mai modeste, mai săracă. Nu despre acele vremuri de tristă aducere aminte scriu aceste rânduri. Dar nu mă pot stăpîni să nu aduc aici mărturie cuvintele unui profesor de pe vremuri:

„Și dascălii satelor noastre, în sfat cuminte, plecînd de la cruda realitate, dar avînd trează și caldă în suflete rîvna de mai bine, vor găsi leac atîtor dureri, și vor trece la fapte, faptele care să vindece trista realitate. Căci ea, fapta, este singura care rămîne. Și această faptă este cea mai de seamă ce o pot săvîrși, acasă la ei, dascălii satelor noastre”.

Au trecut de atunci mai bine de treizeci de ani.

Rîd astăzi la soarele noii noastre orînduiri ogoarele și dealurile au îmbrăcat haina de sărbătoare a livezilor și viilor tinere; grădinile și-au pus brie de garduri colorate; sute de mii de case noi s-au ridicat alături de cele vechi, vitele arată cuviincios, iar drumurile s-au îmbrăcat cu asfalt și și-au pus pe margine ghirlande de trotuare. Fetele țărănilor s-au luminat de viață, copiii arată ca florile. Casele și-au alungat tristețile și mohoreala durerilor s-a risipit. Tabloul acesta nu poate fi tîgăduit de nimeni. El este prețutindeni de-a lungul și de-a latul țării. Ne-am obișnuit cu el și adesea nu-l mai luăm în seamă, dar este...

La această operă măreață, săvîrșită într-un interval extrem de scurt, operă realizată de poporul român sub vrednică și înțeleaptă conducere a Partidului, dascălii satelor noastre — și nu numai ai satelor —, și-au adus rîvna lor de mai bine, fapta lor, care în acest proces al înfăptuirilor a cîntărit cu greutate.

E locul să adăugăm, cu acest prilej, un cuvînt de recunoștință pentru dragostea și munca neobosită, pentru tot ceea ce pun din sufletul lor, profesorii și învățătorii, drept plămădă în conștiința milioanei de copii pe care-i instruiesc și-i educă.

Copiii și tinerii noștri nu le rămîne decît o singură obligație. A ceea de a munci cu sirguință, cu dragoste pentru ca sămînța aruncată de profesorii lor să rodească mai spornic. Adresîndu-se acestora din urmă, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, le spunea nu demult: „...numai așa vă veți putea dovedi demni de munca eroică și de înfăptuirile părinților voștri, de moștenirea lăsată de strămoși, numai așa veți putea să vă pregătiți pentru a vă face mîina datoria față de societate, sporînd prin munca voastră bunăstarea și strălucirea patriei”.

Aceste cuvinte de îndemn și încurajare, îndreptate spre inimile și mințile copiilor și tineretului nostru trebuie să le fie îndreptar și călăuză, mai ales acum, cînd sună din nou clopoțelul în toamna aceasta colorată și bogată.

CONSTANTIN PRISNEA

AL IV-LEA CONCURS ȘI FESTIVAL INTERNAȚIONAL
„GEORGE ENESCU”

La București se desfășoară în aceste zile, al IV-lea Concurs și Festival Internațional „George Enescu”, la care iau parte numeroase personalități muzicale și concurenți din Franța, Anglia, Elveția, Iugoslavia, Bulgaria, U.R.S.S., S.U.A., Uruguay, Japonia, Polonia, Cehoslovacia, din Ungaria și din alte țări.

Festivalul Enescu este astăzi, după cum au declarat unii dintre distinșii oaspeți, „unul din marile concursuri de interpretare muzicală din lume”. El a situat capitala României între centrele europene de cultură. De zece ani, Bucureștiul e punctul de atracție al marilor muzicieni, al orchestrelor, al ansamblurilor de balet din lumea întreagă. Festivalurile de pînă acum ne-au adus artiști cu renume mondial, care alături de artiștii români au dat strălucite manifestații. Cel de anul acesta le-a întrecut pe toate, avînd programe mai multe și mai variate, cîstînd pe marel nostru compozitor și prezentînd și lucrările altor compozitori români de renume, ca: Paul Constantinescu, Mihail Jora, precum și ale unor tineri: Anatol Vieru, Pascal Bentoiu, Cornel Țăranu etc.

Al IV-lea Concurs și Festival Internațional „George Enescu” constituie nu numai un omagiu adus ilustrului nostru compozitor, ci, în același timp, o mare sărbătoare a muzicii care ilustrează rodnicile legături ce se pot stabili pe calea artei între popoare.

Secretul sălilor pline

Unii dintre activiștii culturali, când sint întrebați despre manifestările organizate în sprijinul cooperativelor agricole de producție, se posomorăse subit. Subiectul acesta nu le prea place. Ar discuta mai bucuos despre activitatea formațiilor muzical-coregrafice, atît amatoare cit și profesionale, care fac lesne săli pline, în timp ce acțiunile de propagandă orală în sprijinul C.A.P. îi atrag mai greu pe oameni.

Despre așa-zisa ariditate a acestor gen de manifestări se pling însă tocmai cei care nu le organizează sau le organizează prost. O conferință plătită, citită așa cum a venit de la centru, neînviată cu date din viața satului respectiv, sau un „simpozion” care este de fapt o innădire de conferințe plectisitoare, sigur că n-au să se bucuie de un auditoriu numeros și cu atît mai puțin să-i convingă pe oameni să participe și altă dată la manifestări asemănătoare.

Dimpotrivă, acolo unde manifestările pe teme agro-tehnice sint bine organizate, răspund unei cerințe reale, pentru a-i inarma pe oameni în lămurirea problemelor de interes acut, succesul este garantat.

Printre acțiunile reușite, eficiente, în sprijinul cooperativelor agricole, se înscriu consultațiile științifice organizate în Banat de către Comitetul regional pentru cultură și artă, în colaborare cu Consiliul agricol și cu URCAF. Consultațiile științifice se dau ori-cărei cooperative agricole ce are nevoie de ajutorul specialiștilor de la Institutul agronomic, Institutul politehnic, DRIFOT și Institutele de cercetări Lovrin și Miniș. Se pornește deci de la nevoile terenului, de la o problemă de producție a cărei rezolvare depășește poate puterile unității solicitante.

Iată două exemple. La C.A.P. Răcăjdia — Oravița, mortalitatea la pui depășise cu mult procentul admis. Faptul a fost semnalat comisiei regionale pentru răspindirea cunoștințelor culturale și științifice, care s-a adresat tovarășului Marin Miloș, șef de lucrări la Facultatea de medicină veterinară a Institutului agrono-

mic, cu rugămîntea de a se deplasa la fața locului. În duminica hotărîtă, sosind la Răcăjdia încă de dimineață, specialistul a vizitat ferma avicolă. Concluzia: procentul mare de mortalitate nu se datoră alimentației sau medicamentelor, ci spațiului restrîns, căldurii și umidității excesive din adăposturi. Pregătita pe aceste coordonate, pornind de la o stare de lucruri concretă, consultația științifică prezentată după-amiaza la căminul cultural a impus prin seriozitate și competență, deficiențelor constatate punîndu-li-se capăt.

La Pișchia-Timisoara, taurinele prezentau o boală a cărei cauză era necunoscută. Animalele slăbeau, cooperativa agricolă pierdea, veniturile oamenilor se micșorau. O consultație „de mintuială” despre bolile taurinelor în general, n-ar fi folosit nimănui. De aceea, specialistul a cercetat temeinic cauza bolii. Ea a fost găsită pe baza analizei chimice a furajului insilozat. „Vinovatul”, o dată descoperit, a fost dat în vileag la consultația științifică, urmărîtă de o asistență adevărată, dornică să afle un adevăr care nu-i pica bine la pungă.

În total, pe primul semestru al anului în curs, specialiștii bănăteni au dat 289 de consultații științifice, pe cele mai diverse teme: Irigațiile — mijloc important de sporire a producției agricole, Ameliorarea solurilor sărăturcose, Folosirea rațională a terenurilor în pantă. Noi forme de organizare și retribuire a muncii în C.A.P. etc.

Gîndite și organizate temeinic, patronate de cadrele didactice universitare și de specialiștii institutelor de cercetări, aceste consultații științifice plac, instruiesc și folosesc în cele mai înalt grad. Presupunînd că la consultațiile științifice s-ar plăti taxa de intrare, precis s-ar auzi întrebarea „N-aveți un bilet în plus?” Seriozitatea, competența, capacitatea de a depista, explica și a da un sprijin concret, iată garanția succesului manifestărilor pe teme agro-zootehnice.

NICOLAE CULCEA

Corul de femei din Lerești-Muscel

Ce să citim

FĂNUȘ NEAGU: VARĂ BUIMACĂ

Vară buimacă e o culegere de povestiri a căror acțiune se petrece cam în aceeași arie geografică, în Bărăgan, dar care sondează medii dintre cele mai diverse — de la țărani la artiști profesioniști — și dezvoltă psihologii dintre cele mai diferite. Inclinat spre pitoresc, exotice și mit, îmbinînd elementul realist cu cel fantastic, Fănuș Neagu nu alunecă în monotonicitate, fiindcă predispoziția aceasta nu anihilează la el interesul pentru problematica socială și umană, ci, dimpotrivă, îl întărește. Vară buimacă, Acasă, sint, neîndoios, bucăți antologice. Celelalte povestiri denotă, de asemenea, virtuți deloc obișnuite în descrierea unor psihologii sau în repulsiia manifestată față de o anumită depresiune morală, care nu cadrează cu atmosfera sănătoasă a societății noastre socialiste.

Fănuș Neagu este un scriitor ale cărui lucrări sint întotdeauna așteptate cu interes de către cititorii, atît pentru temele atacate, cit și pentru frumusețea stilului său colorat.

E. L.

IOSIF PETRAN: FOTOGRAFII MIȘCATE

Iosif Petran s-a făcut cunoscut cititorilor prin schițe și povestiri publicate în presa literară dar, mai ales cu primul volum Lișița, (1965).

Cel de-al doilea volum de schițe și povestiri, intitulat Fotografii mișcate ne face cunoscîntă cu un autor mai degajat, cu o mai mare capacitate pentru atmosfera de insinuări, proza avînd mai multă coeziune, iar personajele — mai multă naturalitate și spontaneitate.

Iosif Petran are predilecție pentru un anume tip de erou, tinărul de astăzi, care nu ia viața numai în ceea ce are ea transparență, ci își caută responsabilitatea, și chiar dacă pe moment nu reușește pe deplin, decizia sa ni-l conturează ca pe un om cu tărie de caracter (Un minut în soare, Telefonul fără fir, Ana, Mama Anei).

Citînd Fotografii mișcate te simți în prezența unui adevărat scriitor. Povestirile și schițele Gemenii, Lanterna roșie, Cercul, Dialog la distanță, Intîrzierea, Casa vecinului, Regele Midas, Oferă o lectură plăcută și totodată instructivă.

Cu acest al doilea volum Iosif Petran ne dă dovada unei certe creșteri a artei sale scriitoricești și, mai ales, a perspectivei dezvoltării sale.

ARISTIDE POPESCU

I. RADU

O „COMEMORARE”

Prin părțile Zalăului circula un zvon despre o manifestare puțin obișnuită. Se vorbește că în satul Stîna s-ar pregăti o comemorare. O comemorare cum nu s-a mai văzut pe acele locuri și despre care se va pomeni multă vreme.

Curios să aflu despre ce este vorba, am mers pe urmele zvonului. După cîte mi-am putut da seama, inițiativa acestei acțiuni aparține iubitorilor de film din Stîna și unor oameni care țin cu multă precizie evidența datelor mai importante din viața satelor. Investigațiile mele s-au desfășurat cam anevoios, deoarece comitetul de organizare lucrează cu multă discreție, vrea să folosească cu maximum de efect elementul surpriză.

Am auzit că unii dintre organizatori au propus ca evenimentul să fie anunțat și în ziare, ca să rămînă și un document tipic. Să afle și urmașii ce s-a întîmplat în satul lor în acel an al lui '67.

Cineva mi-a vorbit și de un punct deosebit din program și anume că se va depune, lingă ecran, o coroană de flori, în semn de omagiu, chiar de către reprezentanți ai comitetului raional de cultură și ai secției de cîntăcăr. Un om mai apropiat de comitetul de organizare mi-a dezvăluit că a fost invitat și cel mai bun operator din raion, ca să pornească într-un cadru festiv aparatul de proiecție și că un mic discurs va fi ținut și de tov. Ioan Cîmpeanu, omul care răspunde de toate cinematografele satești din acest raion de la poalele Mesesului.

Cu toate că aflasem unele amănunți, nimeni nu-mi răspunde clar la întrebarea: ce se va comemora? Voiam să mă las păgubaș, să aștept liniștit ziua desfășurării evenimentului cînd, pe neașteptate, norocul îmi aduse în cale un om mai înțelegător, pe unul din inițiatorii și organizatorii festivităților. Îmi înmînă o invitație și mă rugă să vii neapărat la Stîna dacă vreau să văd o comemorare inedită. Stătu cu el mai mult de vorbă și la un moment dat mă luai prin surprindere. Și totuși ce veți comemora? Omul a avut o clipă de slăbiciune și mi-a divulgat secretul. Nu e vorba de o comemorare banală, de un eveniment obișnuit. E vorba de ceva cu totul ieșit din comun. Se împlinesc șapte luni de cînd cinematograful nostru și-a suspendat activitatea, de cînd se tot caută un operator și nimeni nu-l găsește.

S-a oprit brusc și am observat că și-a părut rău că mi se destăinuise. I-am promis că nu voi divulga nimănui secretul. N-am putut să-mi țin cuvîntul. Și nu din cauză că n-aș fi discret dar m-am gîndit că, așternînd pe hîrtie cele auzite, va afla de această comemorare și sfatul popular orașenesc Zalău, de care aparține satul, și că poate va lua măsuri să redeschidă cinematograful. Și astfel nu va mai avea loc o comemorare în pregătire la Stîna.

ECONOMISIND LA CEC au cîștigat

La tragerile la sorți ale obligațiunilor C.E.C. I
100 000 de lei

VITEZ EMERIC din comuna Hășdat, regiunea Hunedoara;

50 000 de lei

DIAC ȘTEFAN din comuna Tazlău, regiunea Bacău;

cîte 25 000 de lei

LATEȘ HARALAMBIE din comuna Dorna-Arin, regiunea Suceava, și VILCEANU I. EUGENIA din Tg. Cărbunestii, regiunea Oltenia.

La tragerile la sorți ale LIBRETELOR DE ECONOMII CU DOBÎNDĂ ȘI CÎȘTIGURI ÎN AUTOTURISME:

UN AUTOTURISM VOLGA

BOTEZATU GHEORGHE din comuna Gloduri, regiunea Bacău.

CITE UN AUTOTURISM MOSKVICI 403

VIȘA DUMITRU din comuna Hăghig, regiunea Brașov, și DRAGAN MANEA din comuna Cîrșeu, regiunea Galați;

CITE UN AUTOTURISM RENAULT-10 MAJOR

JURCA PERSIDA din comuna Vermeș-Ersig, raionul Lugoj; CÎRNU ST. PETRE din comuna Negru Vodă, regiunea Dobrogea.

UN AUTOTURISM WARTBURG-LUX

NISTOR TOADER din comuna Aținteș, raionul Luduș.

La tragerile la sorți ale LIBRETELOR DE ECONOMII CU CÎȘTIGURI:

16 000 de lei

JURCUȘ ALEXA din comuna Borod, regiunea Crișana;

15 000 de lei

VEREȘ MIHALI din comuna Cornești, raionul Tg. Mureș.

Cîștigătorii de mai sus, care au consimțit să fie popularizați, sint numai o parte din cei cărora Casa de Economii și Consumațiuni le-a acordat cîștiguri.

CONȘTIINȚĂ ȘI RĂSPUNDERE

STĂ SCRIS ÎN STATUTUL
C. A. P.

Șandor Beniamin a fost președinte. Acum nu mai este pentru că membrii cooperatori din Aita Seacă, raionul Sî. Gheorghe, l-au desțurcat din funcție. Și-a spus apoi cuvântul justiției care i-a acordat trei ani de închisoare. Acum Șandor Beniamin meditează asupra celor ce s-au petrecut. Și-a însușit din banii C.A.P.-ului și trebuie să plătească. Și greșelile se plătesc darămite abuzurile, furtul. Se spune că are muștrări de cuget. Ne-ar mira să nu aibă. Alegerea sa în funcție de președinte a fost un act de încredere al adunării generale. I s-au încredințat bunuri de milioane spre a le gospodări. Oamenii au crezut în cinstea și destoinicia lui. „Ești din mijlocul nostru, avem aceleași idealuri: să prospere cooperativa și o dată cu ea și viața noastră a tuturor”.

Să lupte pentru sporirea averii obștești, pentru apărarea ei, față de îndatorire majoră a consiliului de conducere și în primul rând a președintelui. Or, cum a răspuns el, Beniamin?

Cazul nu este unic în țelul său, nici chiar cel mai grav în cuprinsul regiunii. Inginerul Popa, fost președinte al C.A.P. Roșia-Sibiu, a fost condamnat la cinci ani și jumătate închisoare pentru însușire frauduloasă de bani. Ce-i lipsea inginerului Popa? Stimă, încredere din partea membrilor cooperatori? Le avea. Pregătirea profesională a primit-o pe băncile facultății și în practică. Atunci?

Firește, pagubele materiale se pot recupera. Sancțiunile penale au și ele rol educativ. Dar există însă niște mijloace ce se recomandă mereu pentru preîntâmpinarea greșelilor, abuzurilor și bineînțeles a pagubelor.

„Generoșii”

Sînt unii obișnuși să tot ceară. Cer să li se dea chiar mai mult decît li se cuvine. Și mai sînt alții, foarte darnici, bineînțeles nu din buzunarul lor. La

cooperativa agricolă din Șura Mare, s-au plătit premii unor membri cooperatori și citorva tractoriști fără aprobarea consiliului de conducere și fără știrea uniunii raionale. Pe de altă parte se dau numeroase avansuri, după bunul plac, și fără ca șeful contabil să se opună. La Apața unii au mincat, cum s-ar spune pe săturate, pe seama cooperativei agricole, fără să plătească. „Doar n-o să se facă gaură-n cer”. Personalul tehnico-administrativ din C.A.P. Biertan a fost premiat „suplimentar”, în mod nejustificat, cu sume care în total se ridică la 12 mii de lei. Cine suportă pagubele? Cooperativa agricolă. De ce să nu le suportate cei care fac pe „generoșii”, care împart în dreapta și în stînga din avutul comun

C.A.P. Micăsasa. Aici lucrurile par mai limpezi. E vorba de două vagoane de carioli care au fost „transierați”, fără voia lor, dar cu buna știință a contabilului șef. Transfer fictiv în actele contabile. Aici nu mai poate fi vorba de nepricepere sau de greșeli, ci de abuz care se plătește cu un an și jumătate închisoare și cu despăgubirile necesare, bineînțeles. Bun de plată: autorul, adică șeful contabil. Astfel de lucruri se petrec și în alte unități.

Există însă și alte situații. Se numesc „plusuri la inventar”. La cinci cooperative agricole, la numărătoare s-au găsit „plus de inventar”, 109 mii, 57 porci și 4 viței. E vorba de animale nu de sape sau cazmale. Cei care sînt puși să facă înregistrările ar trebui să

simțămînt care a făcut ca multe cooperative din regiune să ajungă milionare.

Fiecare la locul său de muncă are obligații precise. Lucrul de căpetenie este ca în cazul că le uită, să i le amintești. Aceasta înseamnă operativitate în îndrumare și control. De aici decurge importanța și necesitatea controlului preventiv, adică nu numai constatarea faptelor și pagubelor, ci și tragerea la răspundere a celor ce s-au făcut vinovați și mai ales prevenirea lor. Și dacă inspectorii și instructorii contabilii ai uniunii regionale și uniunilor raionale din regiune și-au cîștigat un binemeritat prestigiu și simpatia cooperativilor, aceasta se datorează zelului pe care îl pun în activitatea pentru apărarea avutului obșteșc al C.A.P.-urilor din re-

Rod

ca să fie, vedeți dumneavoastră, pe placul oamenilor. La trei cooperative agricole s-a descoperit că sumele neînregistrate pentru transporturi în interes particular se ridică în total la aproape 60 de mii de lei. Nu s-a făcut nici o „gaură în cer” cum le place unora să se justifice dar, neplata datorită care îl avantajează pe citiva îi păgubesc pe cei mai mulți. E atît de greu de înțeles?

Neglijențe cu plusuri și minusuri

Neînregistrarea corectă a bunurilor poate fi apreciată în mod diferit. Ce s-ar putea spune bunăoară despre lipsa a 15 oi, constatată la Aita Mare și Parcăreni? Nepricepere? Greșeală sau... Minusuri au fost constatate și la

știe că plusurile, dacă nu sînt descoperite la timp, capătă ciudata însușire de a se transforma în minusuri. „Minunea” se poate întîmpla oriunde și prevederea se știe că e mama înțelepciunii.

Pot fi preîntîmpinate abaterile și greșelile?

Tovarășul Dumitru Dordea, inspector șef contabil la Uniunea regională a C.A.P. Brașov, este de părere că da. O spune ca specialist și ca un bun cunoscător al realităților de azi. Aceste realități au determinat, firește, la cei mai mulți o nouă conștiință, o nouă mentalitate. Tovarășul Dordea se bizuie pe simțămîntul răspunderii personale al oamenilor față de bunurile încredințate,

gine. În 8 luni, 115 revizii efectuate. Pagube de 138 de mii lei recuperate, zeci de instrucții și îndrumări în scopul prevenirii greșelilor prin întocmirea corectă a documentelor primare. Să amintim cîțiva din acești harnici reprezentanți ai uniunilor cooperatiste: Nicolae Dumitreasa, Ladislau Vereș, Ion Pail.

Luăm aminte membri ai comisiilor de revizie! Dacă fiecare și-ar fi făcut datoria, multe din abaterile și greșelile amintite și altele, poate mult mai grave, nu ar fi avut loc. Uniunea cooperatistă ajută, dar primul care trebuie să lupte pentru grija și apărarea averii obștești sînt cei însărcinați cu aceasta de către adunările generale. Stă scris și în Statutul C.A.P.

CL. MUNTEANU

Marfă de calitate pentru banii muncii

Venind în întîmpinarea cetățenilor care adeseori au sesizat că bunurile cumpărate la magazinele comerțului de stat sau ale cooperației nu corespund calității, Consiliul de Miniștri a emis o hotărîre privind răspunderea organizațiilor comerciale față de cumpărători pentru vinzarea de bunuri cu lipsuri calitative.

Cetățenii care constată, după ce au cumpărat un obiect că acesta nu corespunde calitativ, se pot prezenta, în termen de 30 zile, la magazinul respectiv cu bonul de vinzare ștam-pilat, avînd data vinzării sau cu talonul de fabricație al mărții pe care s-a aplicat ștampila unității vinzătoare, pentru a-l schimba. Pentru bunurile vindute fără bon, data cumpărării se poate stabili de către șeful unității. Pentru mărfuri ca de exemplu încălțăminte sport cu fețe și talpă din piele termenul este de 15 zile, la fel ca și pentru stilouri, balanțe (cîntare), camere de aer pentru anvelope de biciclete, motorete și autoturisme.

Conservelor de carne, pește, legume și fructe, ambalate în cutii metalice sau borcane de sticlă cu alt conținut decît cel înscris pe ambalaj, sau care prezintă indicii de alterare se pot restitui în termen de 12 luni de la data fabricației. Reclamațiile cumpărătorilor se primesc numai dacă aceștia prezintă produsul reclamat în ambalajul original în care a fost vîndut — unde este cazul — pentru a se putea stabili identitatea și proveniența produsului (de exemplu conservelor trebuie să fie peșterat în ambalajul lor).

Unitatea comercială rezolvă reclamația în primul rînd prin înlocuirea imediată a bunului cu un altul de calitate corespunzătoare. În cazul în care bunul dat în schimb este de o valoare mai mică, se va restitui cumpărătorului diferența, iar dacă înlocuirea bunului nu este posibilă, unitatea comercială va restitui cumpărătorului prețul stabilit. Dacă cumpărătorii nu sînt mulțumiți cu modul de rezolvare a reclamațiilor de către șeful unității, se pot adresa conducerii întreprinderii sau organizației comerciale, iar dacă nu sînt satisfăcuți nici de rezolvarea acestora, se pot adresa organelor judecătorești, solicitînd despăgubiri.

Prevederile legii nu se referă la bunurile care se vînd cu preț redus, prin unitățile de consignație, precum și bunurilor de folosință îndelungată care se vînd cu termen de garanție potrivit dispozițiilor legale (de exemplu mobilă, frigider, motorete, radio, televizoare etc.). De asemenea, în situația cînd cumpărătorul nu a respectat regulile de folosire și de păstrare a bunurilor cumpărate, unitatea vinzătoare nu este obligată să înlocuiască sau să restituie contravaloarea bunului stricat.

Această hotărîre a Consiliului de Miniștri va duce, pe de o parte, la creșterea răspunderii întreprinderilor industriale față de mărfurile ce le produc, iar pe de altă parte la sporirea exigenței lucrătorilor din comerț în recepționarea produselor, la grija pentru depozitarea și conservarea produselor.

VASILE BRAILOIU
consilier juridic

**UZINELE CHIMICE
„9 MAI” BUCUREȘTI**
B-DUL. ION SULFA 246 bis
RAIONUL T. VLADIMIRESCU

„CARTOFIN” împiedică încolțirea cartofilor.

Modul de întrebuintare:
Înainte de depozitare, cartofii se sortează îndepărțîndu-se cei loviți, mușcați sau vătămăți. Cartofii se așează pe un grătar de scinduri, în grămezi de cel mult 1,20 m înălțime.

După sortare se întinde pe grătarul de lemn un strat format prin 2—3 rînduri de cartofi care se prăfuiesc bine cu „cartofin”; se întinde un alt strat de 2—3

rînduri, se prăfuiește din nou și așa mai departe pînă la înălțimea indicată. Doza: 100 gr. „cartofin” la 50 kg cartofi este important să se acopere grămada de cartofi după prăfulre cu saci groși, preșuri uscate etc.

„Cartofin” nu este vătămător nici pentru oameni, nici pentru animalele care consumă cartofii tratați.

„Cartofin” nu influențează calitatea și nici gustul cartofilor.

În preajma unei aniversări

Tradiții culturale la Mușătești

Cea dintii școală din Mușătești (1836)
— Casa lui Popa Dincă

Mușătești de Argeș... Aici, în această veche așezare valahă, al cărei dintii însemn de obirșie scrisă stă mărturisit în litera hrisovului domnesc, din 1475 iunie 1, prin care Laiotă Basarab „întărește jupinului Stanca și fratelui său Badea, cu fiii lor, satul Mușătești, scutindu-i de toate dădiile și slujbele”, își află izvorul bogate tradiții de aleasă și statornică demnitate țărăneasă.

În încăperea, cu mușcate roșii, ce adăpostește cancelaria școlii din deal, un om cu tîmpla cărunță, încercatul dascăl de școală românească, învățătorul emerit pensionar Nicolae Teodorescu ne răsfoiește, cu gesturi cumpănite, paginile unui caiet caligrafiat cu literă mărunță. E rodul viu și emoționant al rivnei lui de anevoioasă dar temeinică cercetare și înfățișare a istoriei, de ieri și de azi a mușăteștilor. Din acte și documente, din fapte și chipuri de oameni, fiecare pagină prinde viață de baladă, ritm și sens de pilduitoare epopee...

Cea dintii școală de învățătură (1836)

pentru copiii din Mușătești și împrejurimi e deschisă în casa lui, de pe Valea Podului, de Popa Dincă, feciorul lui Nicolae Popescu fost grămătic al episcopului Ilarion, cel din preajma cetezătorului Tudor Vladimirescu.

Funcționind fără ajutorul statului, plătiind fiecare cap de familie câte 2 lei vechi pe an, școala are elevii împărțiți în două grupe: cei mari, cară saci plini cu nisip, îl aștern pe bănci și-l bătătoresc, iar cei mai mici scriu cu degetul sau bățul pe nisip, ce servește drept tablă sau caiet. Se scrie și pe ceară.

Băncile sînt plane, ca masa, cu stinghii pe margine. Ca să se cunoască mai bine literele, se presară peste ele praf de var. Mai târziu, drept cerneală se folosește zeama de boabe de bozii sau apa cu cărbune de pe fundul tucului.

„Adevărul e mai scump decît viața (1848)

Pe mine nu episcopul m-a sfințit ci suferința noastră, pentru că cea mai frumoasă slujbă este aceea a ștergerii lacrimilor. Trupul omenirii înjosite este altarul meu, iar amarul cel mult îmi este potirul. De acele milioane de oameni ce se pleacă girboviți pe brazdă, al căror trup neconținut atinge pămîntul și-l încălzesc cu sărutul lor, ca dragostea lui să nu se sfîrșească în veci atîrnă soarta țărilor și popoarelor. Adevărul e mai scump decît viața. E trist, e îngrozitor de trist pentru beciznici și pentru fricoși, care mai curînd vor să trăiască ticăloșește, să moară ca o vită la tăiere, fără nici o protestare...”

Așa își îmbărbătează sătenii același Popa Dincă, din pridvorul măruntei dar harnice școli, pornind apoi cu toții sub steagul răzvrătirii să ardă pe roata de lemn, în piața publică a Piteșteilor, arhondologia și Regulamentul organice.

„Cu școlari flămînzi și goi (1875)

care știu să extragă rădăcini patrate sau știu toate fluviile din Australia, cu alte cuvinte școlari tobi de carte, învățămîntul nostru este o sinistru operă de stat cită vreme la tatăl școlarului lumina soarelui pătrunde pe o fereastră

abia de-o șchioapă, cînd uneori purceaua față în tîndă, foamea chinuie și ignoranța se lăfăiește în mizeria patului de scînduri și a prafului din lutul podelelor”.

Cu aceste gînduri își începe aspra muncă de învățător în comuna lui natală, C. Dobrescu-Argeș, nepotul lui Popa Dincă. Om de aleasă cultură, absolvent al universității libere din Bruxelles, bun cunoscător al operelor clasice române și universale, precum și a literaturii pedagogice universale, tînarul intelectual își fixează drept principiu de căpetenie „datoria de a face din fiecare obiect de studiu o necesitate reală, un factor efectiv de ridicare multilaterală a satului românesc în ansamblul lui... Școala nouă să pregătească pe omul științei pentru o lume vie, cu mari și reale aspirații, pe cită vreme școala oficială pregătește pe omul trecutului pentru o lume moartă, care dispare”. Punindu-și crezul în aplicare dă învățămîntului din Mușătești, o dată cu primii lui ani la catedră, un caracter politehnic și practic.

Tot prin rivna lui, în 1878 ia ființă, la Mușătești și la Poinărei, pe Valea Riului Doamnei, cele dintii biblioteci populare precum și un curs de adulți, în paralel cu cel primar.

După alți patru ani de luptă cu arendașul local, școala obține 8,50 ha teren pe care se realizează, după toate regulile științei și cu sprijinul țăranilor, primele culturi demonstrative de sporită productivitate.

În 1879, Dobrescu Argeș întemeiază la Mușătești Ateneul Central Rural cu

secții de bibliotecă publică, stație agromonică, școli de adulți, cercuri culturale, teatru țărănesc, cor și joc popular, muzeu etnografic și pedagogic, arenă de gimnastică și o revistă care să popularizeze întreaga activitate. E perioada cînd numeroși intelectuali din localitate și împrejurimi, în frunte cu Dobrescu Argeș, creează variate piese de teatru educativ-patriotic și moralizatoare. Echipa de teatru, formată din 18 țărani, susține spectacole și în alte sate din Argeș, Muscel și Dimbovița, ajungînd chiar la București unde, la Teatrul cel Mare Dacia, în prezența lui

CINTEC DE PAHAR

Crîșmăriță, crîșmăriță,
Ți-ai mutat birtu-n uliță,
Și cînd trec prin dreptul lui,
Beau din focul soarelui l...

Făgădău, la drum de țară,
Cîntă cucul de s-omoară,
Fiindcă beau de-alaltă seară,
Arde inima în pară l...

Imă de vilvătăie,
Cînd din doine bei văpaie,
Cucul nu-ți mai stînge focul,
Doar popa cu busulocal l...

Popa să vină tîrziu,
Cînd l-oi chema din pustiu,
Îstr-un timp, cînd eu nu știu,
Dacă-s mort, ori dacă-s viu l...

Pin-atucl, cînte de bine,
Neamul meu întreg cu mine,
Să se-mbete crîșmărița,
Beat, să-i fur, în somn, gurița l

Ea, cu visul să mă prindă,
Să mă vadă, ca-n oglindă,
Că sînt băutor nebun,
Fiindcă m-ai pus crîșma-n drum...

Eu beau pentru Primăvară,
Pentru tot ce crește-n țară
Chiar și-o mie de pahară l...

Și de drag, sufletul meu,
Umbă beat prin făgădău,
Bătrînesc și-mi pare rău l...

TRAIAN IANCU

FĂNEL

Dumitru Birleanu ședea pe scaun și asculta la fratele său, profesorul. Fănel, singurul lui copil, sta alături și ținea fruntea plecată. Vrea să dea examen de intrare în facultate. A dat și anul trecut și anțărț, dar n-a reușit. Unchiul său l-a meditat trei săptămîni, însă nu s-a ales nimic. Băiatul nu se gîndea la învățătură. Toată ziua asculta plăcile puse la picup. (Le trecea pe banda magnetofonului.) Citea rubrica sporturilor. În ziua aceea profesorul își vărsa focul.

— A absolvit liceul și nu știe nici materia dintr-a șasea elementară. Se duce la examen degeaba, că n-are să reușească! Ia spune, Fănel, ai citit romanul Ion?

Fănel răspunde, senin:

— Nu l-am citit unchiule, dacă nu l-am citit, de ce să mă laud?

— Dar Basmele românilor?

— Nici...

— Dar Amintiri de Ion Creangă?

— N-am citit nici amintirile.

— Ce roman ai citit?

— ...

— Vezi? se întoarce profesorul către fratele său.

— Văd, se văietă tatăl. De ce am cheltuit atîția bani cu tine, Fănel?

— La matematici nu cunoaște nici tabla înmulțirii, continuă profesorul. Nu știu cum o fi trecut liceul, băiatul ăsta!

Dumitru Birleanu se uita consternat cînd la fratele său, cînd la fiu... Se gîndea și nu putea să înțeleagă. Cum se poate una ca

asta? Ca să-i dovedească, unchiul îl întrebă pe tînar:

— Ia spune-mi, cite zecimi sînt într-o doime?

Fănel, cu ochii în jos, făcu socoteala pe degete. Ajunse pînă la cinci: Se opri. Vru să spună ceva, dar n-avu curaj. Ceilalți doi așteptau. Apoi, văzînd că nepotul nu dă răspuns, profesorul oftă.

— Asta o știu și cei din clasa a treia! Cum vrei să intri la facultate cu așa pregătire?

Dumitru își dădea seama că fratele are dreptate. Ridică din umeri a resemnare. Profesorul tuși scurt. Întunecat la față, îl certă aspru de tot pe nepotul cel leneș. Cînd îi trecu năduful, rosti:

— Trebuie să ia matematicile de la capăt. Pînă la examen, mai sînt trei săptămîni. Ca să se pregătească, măcar cit de cit, are nevoie de cel puțin șase luni.

Aprinse o țigară și începu să tragă adînc, în piept. Tînarul trecu în cealaltă odaie. Tatăl se uită amărît după el.

— Fănel nu va izbuti să intre în facultate, încheie profesorul. Dă-l mai bine la o școală tehnică, ori bagă-l în slujbă. E destul de mare și trebuie să-și câștige singur pîinea. Ar putea să se ducă la școala de șoferi. În șase luni ia carnet de conducere.

Dumitru Birleanu tăcea și se uita posomort la fratele său. Tîrziu, întrebă:

— De-aia a învățat el atîta carte, să se facă șofer?

ȘERBAN NEDELCO

ogălniceanu, Rosetti și a ambasadorilor puterilor străine, prezintă piesa **„Căminul Independenței Naționale** scrisă în versuri și cu intermediul de cîntari „jocuri ad-hoc” de neobositul învățor argeșean.

„Țărănimea n-are nevoie de milă (1886)

... de compătimire. Ea are numai nevoie să fie repusă în drepturi, care trebuie să cucerite prin luptă conștientă!” ... Corbeni, meleaguri unde se ridică războaiele istorice zidire a hidrocentralei de la Argeș, chemarea lui C. Dobrescu își are răsunet în construirea primului **Comitet al țăranilor** prin care alături de acesta, Mucenic Dinescu din Corbeni, Dincă Schileru din Gorj, Costache Gagione din Dimbovița, Grigore Șanaru, Haiduceșcu și alții se leagă în lupte pentru emanciparea politică, socială și economică a țărănimii.

... Din aceeași lună, prin listă de subscripție semnată de 35 sâteni, apare în orașul tipografie din Pitești ziarul **Țăranul**, pentru a cărui redactare și editare trebuie să se plece în fiecare simăbătă seara, cale de 50 km, spre a se întoarce, luni de dimineața, din nou la școală.

„Ne trebuie mișcarea minții” (1892-1903)

... O dată cu așezarea, la 8 noiembrie 1902, a unei tipărnici proprii la Mușătești, ... căci „a tipări un jurnal țăranesc în tipografia altora, e ca și cum ai pune ouă de cuc în cuib de pitulice”. ... C. Dobrescu, apare numărul festiv al **Gazetei țăranilor**, nou organ de cultură și informație al **Societății pentru cultura țăranilor**, fondată în același an cu scopul: a) revizuirea și iuțirea mersului culturii la sate; b) aflarea pricinilor

nțlor tristei stări de lucruri din punct de vedere cultural a țăranilor; c) afirmarea demnității țăranilor ca cetățeni ai țării; d) întărirea patriotismului la țărani, a ideii de românism.

La 22 august 1893 ia ființă societatea cooperativă locală **Țepeș** pentru ajutor reciproc a țăranilor, iar în 1894 — apare tot la tipărnici mușăteștilor revista lunară **Școala poporului**, publicație educativă și enciclopedică care, — folosind și colaborarea lui George Coșbuc, Th. Speranța, Rașian, Ion Păun Pincio etc. — urmărește „să atace toate problemele vieții noastre naționale și morale, ce vin la ordinea zilei încit prezența lor să fie o epocă de activitate și afirmare puternică a elementului nou și cultivat la sate”.

Milăsind cu sporită îndrăgire pentru generalizarea **Societății pentru cultura țăranilor**, C. Dobrescu Argeș îndeamnă: „Ne trebuie cărți scrise pentru popor, ne trebuie cabinete de lectură pretutindeni, ne trebuie conferințe utile ținute oriunde e centrul marelui de populație... ne trebuie o presă în care să tipărim noi înșine tot ceea ce genul și inimile mari au scris pentru educația populară... Cine vrea cultura generală trebuie să vrea și educația marelui de oameni după ce părăsesc școala. Avem forța dar n-avem mișcarea minții. Nu ne cunoaștem forța, nu ne cunoaștem drepturile. Nu știm ce să cerem, nu știm ce să luăm”.

Peste 2.000 de țărani, avînd oaspete și pe ministrul Spiru Haret, participă la 6 august 1903 la o grandioasă manifestare cultural-artistică cu prilejul punerii pietrei fundamentale a noului local de școală.

În iarna aceluiași an, plătind greu tribut suferințelor la care a fost pus de „toate dihanțiile politice, toate războaiele de fonduri scoase din sudoarea de singe a țărănimii” — eminentul învățător C. Dobrescu Argeș, răpus de boală, moare încă în floarea virstei.

1906, septembrie 5, devine o zi neuitată în istoria **Gazetei țăranilor**: Al. Valescu, continuatorul activității lui

C. Dobrescu, publică împreună cu M. Kogălniceanu **Apelul-manifest**, iscălit de peste 40.000 de țărani, pentru revendicări agrare, sociale și politice. Prin numeroase alte articole puternic demascatoare, **Gazeta țăranilor** susține aceeași chemare: „Sculați oameni buni și ridicați-vă la înălțimea datoriei voastre. Atunci vă veți uimi singuri de puterea voastră”.

Nici reprimarea singeroasă a flăcărilor răscoalelor din 1907 nu înfrînge tăria de cuget a mușăteștilor. Tipografia e devastată. Al. Valescu deportat la Girgiu dar pînă și în închisoarea de acolo acesta reușește să deschidă un curs cu neștiutorii de carte la care participă sute de țărani arestați.

Societatea coralo-culturală **Doina Vilsanului**, întemeiată în 1909 de sâteni și intelectuali de pe întreaga vale a Vilsanului, revista lunară **Viitorul satelor** apărută în 1910, **Comitetul local Ajutorul școlii** cu act constituțiv și statut de funcționare din 1915, **Școala de adulți** din aceeași an, **fundarea** cîmînului cultural **C. Dobrescu Argeș** și înzestrarea bibliotecii locale cu sub-centru de citire și cu peste 5.000 de volume „clasificate zecimal, cu foaie de cititor și dulap fier” în 1927, înălțarea **Monumentului Eroilor** din războiul 1916-1918, sînt numai cîteva din înfăptuirile pe linia bogatei tradiții culturale și de luptă ale mușăteștilor.

„Și din așa părinți” (1967)

... În glastrele cu mușcate roșii ce împodobesc fereastra deschisă către inserare, vîntul și-a potolit o clipă zborurile și parcă toate ornicele acelor meleaguri își îmbrățisează acum bătaia de secole cu acordurile încercate de lumină: „...Și din așa părinți de seamă, în veci s-or naște...” De acolo, din impunătoarea clădire a cîmînului cultural unde corul, sub însuflețita conducere a dirijorului Marian Mecu, își șlefuește bogatele armonii pentru bătaia frumosului prilejuită de cea de a VIII-a întrecere pe țară, pare că plutește peste ulițe, peste case și livezi, aripa nepieritoare a unei luminoase moșteniri, mereu însetată de năzuinți.

Răsfociesc ultimele file ale acestui veritabil „letopisetz” mușăteștean, care-și cere, de altfel, fireasca prețuire și în tiraje de editură.

... Școală generală cu aproape 300 de elevi, internat și 80 burse de stat pentru cei mai buni școlari (1948), **Școală țăranescă de fete** pe lângă căminul cultural (1949), **Cursuri de cultură generală** cu 4071 auditori anual (1949-1957), **cenaclu literar** (1949), echipă de teatru cu spectacole de calitate (de la Piatra din casă, la Avarul și Doctorul fără voie), **Universitate populară sătească** (1959), **bibliotecă comunală** cu aproape 10.000 de volume, 1.500 cititori activi și 14.000 cărți solicitate anual, **cinematograf** cu 2 premiere săptămînal, **500 abonamente** la ziare și reviste, **200 aparate de radio** și **25 de televizoare**, excursii de studii și schimburi culturale cu alte sate...

Sînt însemnări certe, împliniri evidente, ale unor vechi năzuinți, onorate și dezvoltate azi în statul socialist.

Dar știu, știu acum foarte bine, că oamenii Mușăteștilor nu se vor opri numai aci, că sălășluiește în firea lor un neastîmpăr al desăvîrșirii. Cine-i dornic să-l cunoască mai cu temei, primească invitația mușăteștilor, făcută și nouă prin președintele sfatului popular, N. Sorescu, și directorul cîmînului cultural, V. Ciolănescu, la prăznuirea, chiar în această toamnă, a 75 de ani de la pornirea în lume a primului cuvînt rostît de tipărnici satului argeșean.

LIVIU CERNĂIANU

PETRU VINTILA

La poartă

Foto: T. IOANES

Școala vieții

BUCUROȘI DE OASPEȚI

Sînt cunoscute pretutindeni în lume tradiționala ospitalitate a țăranului român și emoționantul simbol al țării cu ștergar înflorat pe care stau într-o alăturată și înfrățită frumusețe piinea și sarea. Este cunoscută în întreaga lume expresia „bucuroși de oaspeți” cu care sînt împinși drumeții în pragul celei mai modeste case țărănești. Este știut faptul că în casele de la țară, odaia cea mai mare, cea mai frumoasă și cea mai bogat împodobită cu ștergere, scoarțe, bîlăde, iccane, perne și plăpumi, stă întotdeauna într-o dulce așteptare de oaspeți și este fără ezitare pusă la dispoziția drumeților.

Călătoream odată cu autobuzul IRTA, de la Codărești la Iași, într-o iarnă și, iacă pocinog, am avut pană de motor la o margine de sat. Cotropit sub troienele de omăt, satul nu părea să fie o așezare grozavă și mă neliniștea gîndul că va trebui să minem acolo peste noapte. N-am să uit casa în ograda căreia tocmai se lăsa porcul, perpelit după datină la un foc de paie. Ce tîgăie fermecată se găsea în casa aceea de rumân! Ce mămăliguță strășnică m-am fericit să tai atunci cu sfoara și ce curechi trozînd între măsele am înfulecat dintr-o strochină de uriaș! Și ce vin am băut atunci, ca-n legendarul han al Ancuței, din ulcioare de lut smălțuit! Pînă la urmă, mi s-a întimplat un lucru de rușine. Nu va duceți cu gîndul acolo, că nu m-am chelchelit. Dar la plecarea am ținut morțîș să plătesc, deși gazdele au ținut sus și tare că asta „ar fi o jîgnire”. Am prins un moment prielnic și am strecurat în palma unuia dintre copii niște bani, apoi am plecat reperiș către autobuz. Cînd a fost gata tocmai să plece autobuzul, numai ce m-am trezit cu omul la care fusesem în oșpejie că vine fuga la mașină și zice în gura mare ca să nu-l rușinez și să iau banii îndărăt.

Vă întreb și pe dumneavoastră: din ce zonă suflă această profundă vine acest atît de curat simț al ospitalității? La ce universitate de etică și bun simț au învățat aceste ființe codul celor mai civilizate dintre maniere? Cine îi îndeamnă să păstreze curată și nefolosită cea mai frumoasă odaie a casei lor pentru drumeții pînă în ultima clipă necunoscută? Nu demult, cînd am avut nesperanța cîntec de a-i însoți și eu pe conducătorii de partid și de stat în regiunea Galați, am rămas pur și simplu înmărmurit de emoție, de uimire, de mindrie și de recunoștință, văzînd mesele întinse în fața caselor, de-a lungul drumului, încărcate cu struguri, stacane cu vin, talere cu fripturi, coșuri cu fructe și închinare ca un simbol al tradiției ospitalității românești.

De cîte ori trec pragul unei case țărănești și aud vorbele de împinșare „bucuroși de oaspeți”, mi se pare că în această formulă de solemnitate simplă și adîncă răsună ecoul celor mai emoționante versuri din doinele și baladele noastre. În fața acestor oameni minunați, fruntea mea se descoperă smerită și îndrăgostită și nu mă sfiesc să mărturisesc că vîd în ei pe cei mai eminenți doșcăli de comportare și bună cuvîință din cîji am întîlnit și cunoscut în lunga mea învățătură la școala vieții.

Părinți!

Mai sînt cîteva zile pînă la începerea noului an școlar!

La magazinele **COOPERATIVELE DE CONSUM** găsiți **ÎN ACESTE ZILE** cantități suficiente de **UNIFORME ȘCOLARE** pentru băieți și fete.

Salariații pot cumpăra uniforme școlare și cu **PLATA ÎN RATE.**

GRĂBIȚI-VĂ pentru a evita aglomerația.

CIOBURI CU GHINION...

CIOBURI CU NOROC

Lucrurile s-au petrecut cu mii de ani în urmă. Ecoul lor, purtat peste veacuri și milenii, se mai păstrează însă și astăzi...

Obosit de alergătură prin hațșuri în căutarea prăzii, vânătorul primitiv, mistuit de sete, se prăvălește și se adăpa nepotolit, din apa unui lac, a unui riu sau a unui pârâis. Dar deodată incremenea fixându-și privirea în oglinda apei. De acolo îl privea, la fel de atent, un chip. Se întreabă de unde a răsarit și schițează un gest. Cel din apă îl imită întocmai. Cine putea fi? Primitivul socotea că-i același care-l părăsea în vis, pentru a încerca aventuri neasemuite, sau de care se despărțea definitiv la moarte. Și dacă cineva arunca, voit sau din întâmplare, o piatră în apă și-i turbura fața liniștită, chipul „dublurei” se desfigura în tremurul undelor. Omul se ridica mînios și răzbunarea nu se lăsa mult așteptată. Gestul amintit era socotit de primitivul ce-și potolea setea, ca o intenție a celui alt de vătămare a propriei sale persoane.

Printre ritualurile primitive un loc important îl ocupa magia. Uneori acțiunile magice, sau vrăjitoresci, urmăreau să provoace moartea sau îmbolnăvirea dușmanului, pedepsirea infidelității soției (sau soțului), necredința prietenilor, trădarea etc. Când nu era cu putință acțiunea nemijlocită asupra celui ce trebuia pedepsit, se recurgea la un ritual de vătămare simbolică a chipului lui, reprodus pe nisip. În ritmul dansurilor ritualice și al rostirii repetate a formulelor „tainice” se străpungea cu sulița sau săgeata desenului, care „păstra” ceva din ființa omului, adică „dublura” lui. Același convingere, de altfel, a determinat apariția idolatriei și a icoanelor de mai târziu — chipul cioplit sau pictat al divinităților era înzestrat cu puteri supranaturale ca și modelul imaginat reprodus. În religiile vechi și noi, distrugerea imaginii simbolice a divinității era socotită o profanare a divinității însăși.

Vechile credințe magice în parte au dispărut, dar ecoul lor se mai păstrează în forma unor superstiții populare. Așa, de pildă, mai are o oarecare circulație (uneori se păstrează mecanic, pur formal) credința naivă că spargerea oglinzii e un semn prevestitor de rele. Și aceasta pentru că o oglindă spartă nu mai poate reda imaginea corectă prin reflectarea chipului. Faptul amintește de cazul expus mai sus, când deformarea „dublurii” putea realmente provoca ceartă, luptă sau chiar moarte. Deși în superstiția legată de spargerea oglinzii fondul propriu-zis al credinței primitive s-a șters, forma ei s-a păstrat întocmai.

Se strîng mesenii la banchetul de nuntă. Se ridică primul toast în cinstea mirelui și miresei, însoțit de urările obișnuite. Se golește paharul pînă la fund și deodată soacrele latotștiutoare ca

orice soacră) smulg din mîna tinerilor paharele și le aruncă, făcîndu-le zob...

„Cioburile aduc noroc!” — se aude din foarte părțile.

Uneori se recurge la aceeași replică pentru a scuza neîndeminarea vreunui musafir care sparge o farfurie, un pahar sau pentru a preîntîmpina admonestarea

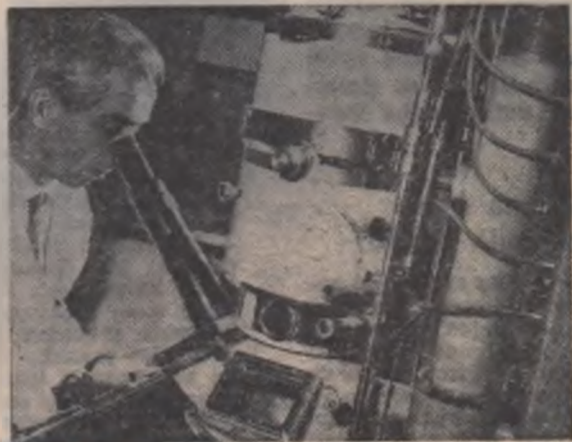
★ ADEVĂR ȘI SUPERSTIȚIE ★

din partea soțului cînd gospodina sparge la bucătărie un vraf de farfurii.

La unele mese, în înaltele cercuri nobiliare din trecut fiecare pahar golit era aruncat. Cite toasturi, atîtea rînduri de pahare. Astfel norocul era mai din plin „asigurat”.

Deși obiceiul nu mai are astăzi decît o semnificație pur simbolică, el amintește totuși de o veche superstiție. E vorba de aceleași practici magice la care recurgeau primitivii, mai precis, de magia neagră sau de vătămare.

Doctorul Radu Voiculescu de la Institutul de Microbiologie „Dr. I. Cantacuzino” din București, cercetează la microscopul electronic unele bacterii și viruși dăunători sănătății omului

În scopul „vătămării” unui dușman era suficient să obții ceva cu care acesta a avut contact — un lucru gospodăresc, obiect de îmbrăcăminte, sulița, urma piciorului întipărit în nisip, fire de păr, unghii etc. Acestea se „vrăjeau” și apoi erau distruse, de cele mai multe ori prin ardere. Intrucît ceva din ființa omului se „păstra” în lucrurile lui, procedura se considera de efect (de altfel și în vrăjitoria „modernă” se mai păstrează această metodă). În virtutea acestei credințe, primitivii erau foarte atenți ca lucrurile strict personale să nu cadă în mîini străine, pentru a nu fi folosite împotriva lor (și astăzi pe alocurea, de pildă, după pieptănare unele femei își string cu grijă pă-

rul căzut și-l aruncă în foc pentru că „nu e bine” să-l aruncă undeva se nimereste).

În băutura din cupă se oglindește chipul meseanului. Dar chipul putea să rămîna și pe cupa proscădă, iar cupa putea deveni obiect al procedeelor magice de vătămare. Pentru a evita orice neplăcere, mesenii purtau cu ei cupele; în caz că nu era posibil acest lucru, cupele folosite erau distruse. Deși aceste credințe circula în timpurile cînd abia mi-jeau zorii civilizației, ele constituie izvorul de inspirație al obiceiului simbolic amintit mai sus.

AURELIAN TACHE
lector universitar

ION IONESCU DE LA BRAD

de prof. univ.
Simion I. Pop

Printre personalitățile proeminente ale gândirii socio-economice și politice progresiste românești din secolul al XIX-lea un loc de frunte îl ocupă revoluționarul pașoptist, omul de știință cu vederi înaintate, savantul agronom, profesorul erudit, economistul

Înaintași de seamă ai științei românești

și publicistul de seamă, Ion Ionescu de la Brad (1818-1891).

După terminare, cu cele mai mari distincții, a studiilor de specializare în Franța, unde a studiat agricultura și economia politică, avînd o temelnică pregătire profesională în cunoașterea tainelor științelor agricole și economice, și-a consacrat cu patos întreaga sa pricepere și activitate pentru dezvoltarea și înflorirea patriei, pe calea progresului și civilizației.

Alături de Nicolae Bălcescu și alți revoluționari pașoptiști, a participat, cu înfăptuire, la împlinirea idealurilor revoluției din 1848 în Principatele Române.

Problema centrală, căreia Ion Ionescu de la Brad i-a acordat întreaga sa activitate, a fost rezolvarea problemei agrare, în scopul îmbunătățirii soartei țărănilor, care — în vremea sa — erau clasa socială cea mai obidită și exploatată.

Ion Ionescu de la Brad n-a militat numai ca țărani să capete pămînt, ci a desfășurat o vastă activitate științifică de cercetare și popularizare a științelor agricole pentru a-l învăța pe țărani cum să lucreze cit mai bine pămîntul. El a pus bazele științelor agricole în țara noastră și tot el este primul agronom cercetător care s-a ocupat de studierea solului țării noastre din punct de vedere al fertilității; primul agrotehnician care a militat pentru introducerea celor mai avansate metode agrotehnice în agricultură, pentru introducerea mașinilor agricole și a asolamentelor raționale. A fost primul experimentator român în agricultură, care a înființat multe pepiniere, ce se numărau printre primele în Europa. A introdus tot felul de plante și soiuri noi, experimentate în ferma sa de la Brad.

În domeniul economiei agrare, Ion Ionescu de la Brad a pus bazele științifice ale economiei agrare în țara noastră. A fost primul economist care a aplicat metoda monografică în studiul relațiilor sociale din agricultură, întocmind monografia a trei județe (Dorohoi, Putna și Mehedinți), primul organizator al statului

cil și cooperărilor agricole în țara noastră.

În domeniul științei pedagogice, Ion Ionescu de la Brad a militat pentru scoaterea țărănilor din robia neștiinței, ignoranței, pe care o considera robia cea mai grea. El a pus bazele științifice ale învățămîntului agricol în țara noastră, călăuzit de idei pedagogice, progresiste, valoroase.

Ion Ionescu de la Brad a acordat o atenție deosebită rolului și importanței aplicării științei în agricultură, relevînd că știința „ne învață a produce plante, a crește vite cit se poate mai bine, spre a dobindi beneficiul cel mai mare cu cheltuiala cea mai mică”. El considera că principiul călăuzitor al activității specialiștilor agricoli trebuie să fie legarea științei de practică.

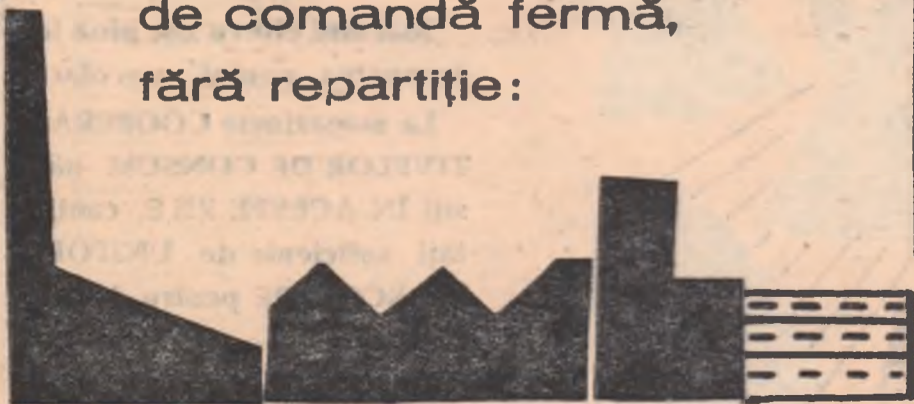
Ion Ionescu de la Brad este primul zootehnician care, prin studiile și cercetările sale zootehnice, a răspîndit concepția evoluționistă a dezvoltării și variabilității speciilor. El a demonstrat posibilitatea de dirijare a creșterii și dezvoltării organismelor animalelor, sub influența chimiei, regimului alimentar și prin selecțiune.

Pentru valorificarea superioară a resurselor agriculturii și a produselor agricole, Ion Ionescu de la Brad a precizat și militat pentru introducerea mașinilor și uneltelor superioare în agricultură și pentru industrializarea produselor agricole.

Ideile mărețe pentru care a luptat savantul agronom și economist de seamă, Ion Ionescu, au fost acoperite de burghezi cu marama uitării, pentru a nu fi cunoscute de popor. Ele s-au înfăptuit abia în zilele noastre, în condițiile revoluției socialiste, cînd odată cu instaurarea relațiilor de producție socialiste, local țărănimii înrobite pe moșiile boierilor l-a luat țărănimea cooperatistă, stăpînă pe pămînt și pe roadele muncii ei, căreia statul socialist îi asigură toate posibilitățile să folosească cuceririle științei și tehnicii înaintate, pentru avîntul continuu al agriculturii și înflorirea patriei.

Fabrica **CHEMICA** ORĂȘTIE

produce și livrează pe bază de comandă fermă, fără repartitie:

- tăvi model nr. 5 și 6
- coșuri tacimuri
- joc construcții
- sandale de plajă
- produse din mase plastice pentru școlari
- penare, palete acuarele.

Din cele mai vechi timpuri omul a observat că unele plante sălbatice sau cultivate conțin anumite substanțe care, prin proprietățile lor toxice și uneori numai prin mirosul lor, omorâ sau îndepărtează insectele. De mai bine de 190 de ani se cunoaște, de pildă, faptul că, dacă se stropesc culturile de varză cu o soluție apoasă concentrată preparată din frunze de soc, plantele sînt apărate de atacul omizilor și tutelelor de varză. La fel, se cunoaște faptul că pulverizînd plantele din seră (alimentare și cele de ornament) cu o soluție apoasă preparată din frunze de tutun, acestea sînt apărate împotriva atacului unor insecte dăunătoare cum ar fi puricii și păianjenii de plante, care pricinuesc mari pagube.

Practica folosirii unor plante pentru a apăra alte plante de atacul insectelor este foarte veche. Astfel, în Caucaz și în Iran se întrebuițează de secole piretrele (plante din familia compozee înrudite cu floarea-soarelui, pădăia etc.), împotriva ploșnițelor. Se folosesc în acest scop florile bogate într-o substanță toxică.

Piretrele se întrebuițează și în alte țări ca Franța, Spania, America de Nord și Japonia. Există date publicate încă de pe la 1880 care arată că astfel de plante se cultivau printre culturile de migdal și de măsline, tocmai în scopul de a îndepărta insectele vătămoare.

Pe malul Mării Adriatice crește planta denumită Pyrethrum dalmatica, din florile căreia localnicii prepară prafuri sau săpunuri, ori soluții care se întrebuițează pentru distrugerea puriciilor, ploșnițelor, muștelor, moliilor etc. Extractele din aceste plante, sub formă de soluții alcoolice sau de emulsii, se folosesc de către localnici chiar în viticultură și în legumicultură. Prin stropirea acestor culturi cu asemenea extracte, plantele sînt apărate împotriva insectelor.

Cu toate că piretrele cresc și în țara noastră, unele în stare sălbatică și altele în stare cultivată ca plante de ornament, cunoscut în popor sub diferite denumiri (calomfir, năpraznie, floarea-raiului, tafănică, spiclețe, vericea) nu li s-a dat încă atenția cuvenită. Aceste plante, dacă ar fi mai cercetate sub aspectul efectului lor în combaterea insectelor dăunătoare, cred că ar aduce mari foloase legumiculturii și viticulturii, ba chiar pomiculturii. Ele ar putea fi cultivate în spațiile dintre culturi ori s-ar face stropiri cu soluții obținute din florile acestor plante. Omul nu are de ce să se teamă. Substanța pe care o conțin aceste plante este toxică numai pentru insecte nu și pentru om sau animale cu singe cald.

Prof. dr. docent H. CHIRILEI
Institutul agronomic „N. Bălcescu”
București

NEC DO TE

Un nobil francez, ducele de Duras, văzînd într-o zi pe Descartes mîncînd trifandale, îi zise în batjocură :

— Cum, și filozofii mîncîcă lucruri atît de bune ?

— De ce nu ? — îi răspunse Descartes — îți răspund poate că natura a creat lucruri delicioase numai pentru proști ?

Un străin vizita odată un orașel.

— În acest oraș nu s-a născut nici un om mare ? — întrebă el ghidul.

— Nu — răspunse acesta —, numai copii mici.

★

— Dragul meu — se adresă un filozof unui cunoscut —, te-ai gîndit vreodată la faptul că viața e scurtă și moartea este inevitabilă ?

— Dacă m-am gîndit?! — îi răspunse acesta. Nici nu știi cît mă gîndesc eu la acest lucru! Doar sînt agent de asigurare.

LA 7 500 METRI ÎNALȚIME

După datele culese de oamenii de știință care studiază diferitele viețuitoare de pe pămînt rezultă că păsările trăiesc în munți pînă la înălțimea de mult 4 500 metri. La 6 000 metri înălțime mai pot fi găsiți fluturi. De aici în sus nu mai trăiesc decît păianjenii, care se hrănesc chiar la înălțimea de 7 500 metri, hrănindu-se cu insectele aduse aici de vînt.

FLORI CARE PROVOACĂ INCENDII

Intr-o pădure din India a izbucnit un incendiu. Pădurea a luat foc din mai multe locuri deodată. Mult timp n-a putut fi găsit vinovatul. În cele din urmă, un bătrîn pădurar a spus că pădurea a luat foc din vina... unei flori mici, mîsoare. Ancheta-torul a luat, la început, drept o glumă cuvintele pădurarului. Totuși, cercetările din laborator au confirmat „vinovăția” plantei. Tulpinele, frunzele și florile acestei plante sînt foarte bogate în uleiuri eterice care se aprind ușor în timpul căldurilor și pot pricinui mari incendii.

ALBINA VĂ INFORMEAZĂ

Fintina Obedeanu din Craiova este astăzi monument istoric. Locuitorii orașului nu au uitat însă de timpurile cînd sacagii le aduceau apă de băut de la această fîntină, descoperită pe atunci cel mai putent izvor de alimentare cu apă. Secole de-a rîndul Craiova a fost... interlată.

În ultimii ani, ca urmare a dezvoltării orașului, s-au luat măsuri și pentru rezolvarea problemei alimentării cu apă, veste ce a fost primită cu multă bucurie de către locuitorii orașului. Astfel, a început construcția conductei prin care izvoarele de la Izvarna, aflate la poalele Carpaților meridionali, vor îndestula cu apă de băut populația Craiovei.

Inaugurarea intrării în funcțiune a magistralei de apă Izvarna — Craiova a avut loc la 2 septembrie. Construcția este cea mai mare de acest gen din țara noastră și din Europa. Lungimea conductei este de 117 km, iar diametrul interior un metru. Prin ea aleargă în fiecare secundă peste 600 litri de apă spre orașul Craiova. În decurs de 24 de ore orașul primește 51 840 000 litri de apă. În cea de a doua etapă, apropiată în timp, căderea gravitațională va fi înlocuită cu forțarea apei la 7 atmosfere cu ajutorul motopompei. În aceste condiții de presiune, prin secțiunea tuburilor va trece în fiecare secundă un debit de 1 360 litri.

La realizarea acestei conducte, constructorii au executat un volum uriaș de lucrări dintre care amintim : peste 1 200 000 m.c. de pămînt escavat, montarea a peste 22 mii tuburi premo și aproape 2 500 tone de confecții metalice ; au fost forțate peste 100 de riuri și mlaștini, în condiții extrem de grele ; Gilortul, Valea Rea, Tismana, Valea Almăului, Vilcelele și alte locuri au solicitat nu numai eforturi deosebite din partea constructorilor, dar și soluții ingenioase. De-a lungul conductei au fost construite 9 panteone și 3 districte de apă racordate la stații telefonice curente iar pe traseul ei vor funcționa servomotoare și semnalizatoare automate. Construcția de la Izvarna, lungă de 38 m, destinată captării izvoarelor, va deveni și un punct de mare atracție pentru turiști, îmbogățind peisajul de o frumusețe neasemuită a fructului respectiv.

CAROL BOBA
corespondent

Stinxul din masivul Bucegi
Foto: GH. VINȚILA

La agențiile Loto-Pronosport, cooperative, tutungerii, magazine O.C.L. și vinzătorii volanși, pe întreg cuprinsul țării, amatorii de surprize pot să-și procure, achitînd suma de 6 lei sau 3 lei, lozuri în plic. Cu suma de 6 lei se pot procura lozuri din serile de 6 lei se pot procura lozuri din serile de diferite mărci și capacități — Renault 10 Major, Moskvici 408, Wartburg 312/1, Fiat 850, Wartburg Lux și Trabant 601 — precum și diferite obiecte ca : televizoare, aparate radio ș.a. Cu suma de 3 lei se pot procura lozuri din seriile obișnuite, la care se pot obține cîștiguri în bani de cîte 20 000 lei, 10 000 lei, 5 000 lei, 2 000 lei, 1 000 lei, 500 lei, 200 lei, 100 lei ș.a. Autoturismele,

cîștigurile în obiecte și cîștigurile în bani se eliberează imediat la prezentarea lozului cîștigător. Desigur, este o frumoasă surpriză să achitînd suma de 6 lei să ieși un loz în plic și desfăcîndu-l să poți citi „Autoturism Renault 10 Major” sau „Autoturism Wartburg Lux”.

De la începutul anului și pînă acum, un număr de 170 participanți — răspîndiți în întreaga țară — au avut surpriza să cîștige autoturisme, în posesia cărora au intrat imediat, iar alți participanți au obținut cîștiguri de cîte 20 000 lei și 10 000 lei. De altfel, la sediul Administrației de Stat Loto-Pronosport se prezintă zilnic participanți care își ridică premiile obținute la loz în plic.

Magistrala Izvarna — Craiova a intrat în funcțiune

Fără cuvinte
(„ABC”—Roma)

peste 2 000 de mărci cehoslovace și 320 000 de mărci din diferite țări ale lumii. Muzeul a fost creat în decembrie 1918, în cinstea apariției primei mărci naționale.

DE ICI...

● Primul „vînzător automat” a apărut în Egiptul antic. Încă în anul 50 î.e.n. asemenea aparate automate au fost instalate pe străzile Alexandriei. Era suficient să introduci în ele o mică monedă, pentru a primi imediat un pahar cu apă...

● Într-o serie de țări din Europa de nord au fost create cluburi ale „giganților”. Pentru a putea intra într-un asemenea club trebuie să ai o înălțime de cel puțin 1,80 m. Primul club al „giganților” a fost deschis la Copenhaga, cu cîțiva ani în urmă, și se bucură de un mare succes.

● Specialiștii în problemele alimentare din Welles (Anglia) lucrează la obținerea unei noi compoziții a plîinii, care să conțină un surplus de fier. Acest lucru a fost condiționat de faptul că, din cauza lipsei de fier în alimentație, o cincime din numărul feră de anemie.

● La Muzeul poștelor din Praga se păstrează

● În urma unor săpături efectuate în apropiere de Odesa au fost descoperite patine confecționate din os de cal, datînd, după cum s-a putut aprecia, din anul 1300 înaintea erei noastre.

● Numărul focilor de pe glob a crescut considerabil în ultimul timp. Numai în Marea Caspică trăiesc, potrivit calcule-

DE COLO...

lor oamenilor de știință, pînă la un milion de focuri. În Antarctica, numărul lor sporește anual cu 35 000.

● La San Francisco (S.U.A.) a fost abrogată, recent, o lege care datează de 150 de ani și potrivit căreia proprietarul unei curse de șoareci era obligat să aibă permis de vînatoare.

● În timpul luptelor maritime, grecii antici catapultau pe vasele veninoși și scorpionii. Acest lucru provoca panică în rîndul dușmanilor.

1730+2850=2

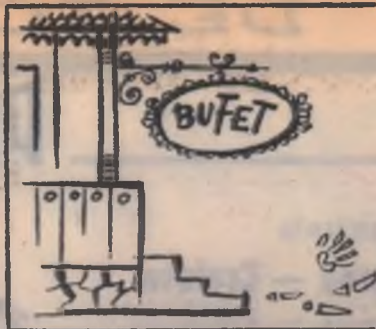
M-a rugat cineva să rezolv o problemă. Vă mărturisesc că nu am reușit. Ce-i drept nu eram eu tare la aritmetică nici în școală. Dar ascultați care este problema :

„Dacă la 1730 mai adăugăm 2850 cum facem ca din 1730 să rămână 2?” Simplu! O fi, dar eu nu mă pricep. Am apelat la un profesor de matematică și a ridicat din umeri. M-am dus cu problema la un asistent, la un profesor universitar. Toți s-au uitat la mine zimbând compătimitor și mi-au indicat adresa unui doctor de boli nervoase. Acesta mi-a dat un concediu și mi-a recomandat să mă duc undeva să mă odihnesc, preferabil într-o regiune de dealuri.

Și am plecat în comuna Mareș. Dealuri, aer curat. Toată ziua mă plimbam. Am ajuns și într-un loc frumos denumit Coasta Fintinii. Sute de pruni îmi ofereau umbra lor. Dar dintre toți numai doi erau mai impliniți, cu roade. Restul — tinerei. Nu am înțeles cum de e posibil ca dintr-o livadă numai doi pruni să rodească bine. Am cerut lămuriri și le-am căpătat.

În 1961 s-au plantat aici, pe o suprafață de 8,5 ha, 1730 pruni. Dar locul nici nu a fost îngrijit și nici pus sub pază. Au intrat vitele, au ronțăit, care ce-a vrut și prunii s-au uscat. Cum se usca un prun era tăiat și înlocuit. Așa se face că între anii 1962 și 1966, cooperativa agricolă, tot umplind golurile, a mai plantat 2850 de pruni. Deci pe un loc unde fuseseră 1730 de pruni s-au mai pus încă 2850 de pruni fără ca cifra inițială să se mărească. Iar dintre veterani au mai rămas în picioare doar doi pomi. Greu de crezut dar adevărat. Căutam să înțeleg și simțeam că mă apucă mai rău durerea de cap.

Uite unde mi-am găsit eu să vin să mă vindec de astenie. Și toate astea din cauza blestematei de probleme : 1730 + 2850 = 2. Dar stați, cam așa s-au petrecut lucrurile și cu livada din Mareș. Iaseamnă că imposibilul este totuși posibil. Deci nu eu trebuia să mă caut la medic.

DISCREȚIE ABSOLUTĂ

Stă și se miră Ilinca Iova, bibliotecara din comuna Ciineni : „oare de ce n-or fi venind oamenii la manifestările cu cartea?” La o recenzie erau în sală 17 oameni, la un simpozion — 11, iar la o seară literară doar 6.

Dacă o merge tot așa, se va ține un montaj literar numai de dragul scaunelor. Ilinca Iova stă și se miră. Se miră și iar stă. Ea își face datoria și pregătește manifestarea... Dar că ar trebui anunțați și oamenii, nu s-a gândit.

La Ciineni, activitatea culturală se desfășoară în cel mai deplin anonim. Nici o popularizare, nici un afiș. Biblioteca nu are pe ușă anunțul în care să se specifice orele de funcționare.

Cine vrea să participe la manifestările culturale n-are decît să ghicească : unde ? cînd ? ce ? Activiștii culturali sînt de o discreție absolută.

UNDE PLECI ȘI UNDE AJUNGI

C.A.P. Oarja, plantînd căpșuni într-o epocă nepotrivită, n-a recoltat nimic.

— Nu trebuia să aduceți dulceață... Cînd aude de căpșuni, îi vine rău...

Pagină redactată
de ANDREI CROITORU

Desene de T. PALL

CÎTE PUȚIN

Anul trecut, în comuna Bradu de Jos a început construcția unei magazii care pînă în octombrie trebuia terminată. Însă la data programată pentru inaugurare era turnată numai fundația. Anul acesta, jumătate din magazie a fost ridicată pînă la centură. Încet, încet departe ajungi. Și la Bradu se va ajunge departe cu această construcție. Probabil prin anul 1970.

ÎN REGIUNEA ARGES

MUZEUL LUCRURILOR INUTILIZABILE

C.A.P. Davidești a început în 1966 construirea unui bazin de borhot. După ce s-a săpat groapa, lucrările s-au sistat, iar materialele, în valoare de zeci de mii de lei, s-au degradat.

— Bine că am făcut groapa : o să aruncăm în ea materialele astea care s-au degradat...

M-am dus deunăzi să-mi vizitez un prieten din comuna Moșoaia, pe care nu-l mai văzusem de o bună bucată de vreme. După ce i-am vizitat gospodăria nu m-am putut abține să nu-i reproșez :

— Nu ești deloc chibzuit. Arunci banii pe fereastră. Ai un aparat de radio foarte bun. De ce ai mai cumpărat încă unul ? Le folosești pe amîndouă ?

— Parcă la C.A.P. sînt folosite ambele bascule ?

— Nu înțeleg.

— Stai să-ți explic. Cooperativa avea o basculă mare, de 10 tone, dar în 1963 a mai cumpărat una. S-au dat pe ea 9696 lei și acum zace în magazie. Ce contează un aparat de radio pe lângă o basculă !

— Dar de aparat de ras electric ce nevoie aveai ? Văd că-i ruginit ; înseamnă că nu-l folosești.

— L-am experimentat și nu merge. Ca și cu semănătoarea de porumb cumpărată de C.A.P. în urmă cu doi ani. S-au cheltuit 3214 lei, s-a experimentat și s-a constatat că din cauza terenului în pantă nu e utilizabilă. Acum zace.

— La tot ce-ți spun, îi dai zor cu exemplul cooperativei. Cele două garaje pe care ți le-ai construit în curte ce rost au, că n-ai nici măcar o bicicletă ?

— Poate îmi iau. Că și cei de la cooperativă au gândit la fel. La noi nu se cultivă rădăcinoase, dar poate o să se cultive. Au cumpărat încă din 1964 două tocătoare pentru rădăcinoase. Au investit 5305 lei și acum așteaptă să vină vremea rădăcinoaselor.

— Dintre tot ce ți-ai luat, singurul lucru util mi se pare baia. Dar acum ce faci — distrugi casa ca să-ți faci instalația ?

— Nici cei de la cooperativă, cînd au făcut grajdul nu i-au pus o linie de decovil și totuși au cumpărat după aceea un vagonet. Și la urma urmei, ce mă tot cicălești ? Cei de la C.A.P. au cheltuit 25905 lei pe tot felul de lucruri pe care nu le folosesc și nu s-a găsit cineva să-i întrebe.

Chiar așa — de ce nu-i întreabă ? Cel puțin să li se dea ideea de a deschide un muzeu al lucrurilor inutilizabile. Dacă pun și taxă de intrare, în cîteva secole își scot banii.